

DOBROGEA JUNA

* Voi de acum, sănătate de un Sfat, unde nu voința arbitrară, ci numai legătură și încreștință de Națională, bătrânește și cărmășește.

(Din Proclamația Domnitorului, de la 14 Noembrie 1878).

ABONAMENTE:
Pe un an 12 Lei — Pe 6 luni 6 Lei
Puncte preț și invăzători . 6 Lei
Anunțuri și reclame după invitație

ORGAN AL INTERESELOR DOBROGENE

DIRECTOR-PROPRIETAR
CONSTANTIN N. SARRY

REDACTIA, BUCUREȘTI, str. Pătrău-Vodă, 3
ADMINISTRAȚIA, CONSTANȚA, str. Dorobanților, 21
Manuscrisale nu se împosază

Naivul de mine!

Nu-mi cunosc țara! — trebuie să mărturisesc. În dragoste mea nemărginită pentru dânsa, sun râmas orb... E adevărat!

„Afând că unul din „reprezentanții” noștri, ai Dobrogenilor, a fost prins cu mină, ba în urma cu bile dela Cameră, ba în buzunarul fondurilor secrete ale Ministerului de interne,—am dat alarmă, doar doar oiu infunda „epungăul”.

In naivitatea mea dobrogenească și vedeam pe numitul Dobias înfățat de guler, dus în brânci până în poartă de către colegii săi jigniți și revoltăți, aci predat marelui Judecător, ce se chiamă Opiniile Publică, —iar după ei pe chestorul Camerei, dezinfecțând cu o etuvă puternică toate resturile de... conștiință, pe care infectatul le-ar fi lăsat acolo.

Da, cel puțin atât ar fi trebuit să se facă! Pentru că, în materie de morală publică, nu există, nu—crime mai mari ca acelea pe care le-a săvârșit acest d. Dobias. A falsificat cu știință și premeditare votul Camerei, de batărul unei împărtășiri și vedeam pe numitul Dobias înfățat de guler, dus în brânci până în poartă de către colegii săi jigniți și revoltăți, aci predat marelui Judecător, ce se chiamă Opiniile Publică, —iar după ei pe chestorul Camerei, dezinfecțând cu o etuvă puternică toate resturile de... conștiință, pe care infectatul le-ar fi lăsat acolo.

Cine s-o fi întreprins însă una ca asta? Cei „subțiri” din afara de cușcă? Aceștia sunt așa de puțini și atât de slabă!...

Rămăie deci sănătosi, cu Dobias, cu toții; ei se găsesc în bună companie!

ORGAN AL INTERESELOR DOBROGENE

Constat. N. Sarry

PENTRU LOCUITORII NOUILOR TERITORII

SFATURI PRIETENESTI

Una din marii greșeli, de care s-a făcut vinovat guvernul după luarea în stăpânire a Dobrogei în 1878, a fost că nu s-a preocupat de obiectele privitoare la învățământul public. Nu s-a gândit că era nevoie să se înlesnească locuitorilor de altă nație, supuși români, putința de a învăța limba românească; nici născăru nu a dat copiilor în vîrstă de școală, mijloacese de a se familiariza cu acea limbă.

Această nepășare, care nu putea contrabandi—făcând—o mare prestigiu și autoritate cărnușiei, nici înțărătării țării nici în afara, a avut consecințe căd de nemoroase pentru Dobrogeani, care au fost lăsați astfel într-o stare de inferioritate, de care se resimt și acum. Numai socii, care cunosc îndesprește imprejurările din provincie nouă transducând-o astăzi către neșanțe, căci miseri și chiar către ruine se distoresc faptului, că o populație întreagă era nevoită, pentru a putea înainta vreun act, vreio cerere, vreo reclamație, autorităților administrative sau judecătoarei, de a cărei mijlocuri tâlmaciori, tâmsarii și a mijloacelor apărători.

Astăzi de mare a fost deznașdejdea oamenilor puși în alternativa: sau de a răbdă cele mai strigătoare nedreptăți, sau de a cădea pradă unei lăsății și sfanturilor de nefinchisit.—In căt, nemai sfîndu-mă să spus, mulți s-au expătrători.

Acestui trai chinuit se distorează în parte mișcarea pe căt de imbecilitățile, pe căt de caracteristică, provocată în anul 1902 din inițiativa prefectului județului Constanța, care, cu drept suținut legături de o stare de luxurii ce nu mai puteau fi suferite, a încurajat și înlesnit înființarea școlelor primare și a grădinișilor de copii. Locuitorii, fără deosebire de nemă și de confesiune, săptămână de dorul de a căpăta cel puțin odrăsile lor de misericordie îndurătoare, său său în top și an contrabandă, său său jertfă până în calea de pe urmă economică, — în înființarea județului cu postea una sau de școală primară și patruzele școli preșcolare.

Trebouă însă să înțărăsim noi că, opumul nostru nu a împărtășit de totușă lumeni; suni preud că măsurile noastre sunt și lăsate să răbdăjim că ele

vor fi luate căt mai repede—se vor iubi de rezistență prilejuite, căre, în mare parte, convinsă că stăpânirea României ar fi pe timpul săptămânii, nu va lăsa copiii să frecanteze școala românească și că la nevoie se vor înființa școale confesionale, — așa că binevoitoarele și costisitoarele eforturi ale guvernului vor ramâne fără folos.

Așa să fie căre? Noi credem că nu, și credința noastră se întemeiază mai întâi pe înțelepciunea și simțul practicale poporului din partea locuitorilor, care nu postează și nu să dea seama că nu se trimit copiii la școală de batărul administrației, nici peșteri să face act de supunere legilor, — și pentru a înzestră tineretul cu cunoștințele cerute de un trai mai bun. E doar ușor de înțeles că, nu e om întreg acela, care, nevoit să locui într-o țară de care-l iesește toate interesele, nu cunoaște limba acelei țări.

De altminteri, cui ar folosi împotriva? Părintii noștri opresă copiii de a merge la școală, sunt pedepsiți; legea învățământului primar e categorică: nu impune obligativitatea, — așa că sau copiii vor frecuenta regulat școala sau prinții și osândiți în grele amenzi; tot prin lege nu prevede că, nu pot funcționa școalele confesionale sau de învățământ privat, — care limba românească să nu fie predată și efectiv învățată. Școalele private, care nu s-ar ține de programul statului sau ar căuta să-l occidașă, ar fi fără multă vorbă inchise.

Să nu și facă iluzioni nici socii, cari se bazează pe erudiția că sprijinătorii României în teritoriul anexat nu vremelnic.

E tot sătăc de serioasă și definitivă întinderea granițelor noastre până la Turtosia și Ekrene, precum serioasă și definitivă a fost ocuparea Dobrogei în 1878. Ceea ce cu drept suținut se poate numi starea de provizoriu, a fost oficială dată Dobrogei la Congresul din Berlin; de atunci România a protestat neînțotat în contra nedreptății ce i se facuse, când i se dăse o provinție atât de greu de spărat.

Că a avut răsunet această protestare în conștiința tuturor oamenilor de stat și Europei, sătăc doar tratatul dela București, care, toomai fiind să aibă o legitimitate satisfăcătoare aspirațiilor noastre, nu s-a întâmplat nici o serioasă împotriva.

Toți Români își dau astăzi seama că, păstrarea neînțintă a noilor granițe este o chestiune vitală pentru țara lor și sunt gata să le apără pe patrimoniu strămoșesc, — iar Bulgaria are prea mare nevoie de linșo și de reculegere, pentru ca să se expandeze a turbura relațiile de bună vecinătate, chiar într-un vîtor îndepărtat.

Lăsând prin urmare visurile și combinațiile de înalță politică, altora, — să se găndească locuitorii teritoriului anexat la nevoie de toate ailele; să și dea seama, mai înainte de toate, că drepturile cetățenesc nu se pot acorda unei populații, care ar rămâne străină de limba țării; că, până la conferința scolară drepturi, neînțintă limbii românești nu numai că expune și căde victimă tuturor înghețătorilor, dar le internice dobândirea oricarei situații de stat și chiar o piedică de neînținutură a exercițiului mai tuturor profesionilor liberale.

Să privescă dară nouii supuși români situatiunile de fapt cu sănge rece și să vor încredința în scurt timp că poporul nostru e bland și bine primitor; că România—țara bogată și dotoare de progres—e vrednică și însăși o transformată a condițiunilor economice, care nu era de închipuit sub întocmita de ordinător. Orășile, sub îmbodalul mult răvnitei ameliorări și stării materiale obținute, vor luce o nouă înfăptuire, precum au lăsat o față nouă orașelor din Dobrogea. Cine vede Constanța de astăzi nu mai recunoaște Kușendija de altă dată! Pentru înlesnirea transacțiunilor se vor înființa Siliștra și Tulcea, Balcic și Gavarna, cu instalări potrivite cu încadrarea în stări de activitate comercială. Că ferate, puse la legătură cu restul țării, vor stabili comunicări repezi și însoțitoare; un înșopit să și facă cu drumul de fier Constanța-Dobrogea-Balme, care poste un an va fi deschisă circulației. În sfârșit școala vor răbătăste astăzi în trecuri.

Pentru toate aceste îmbunătățiri, ca și pentru acela de care se va simți nevoie, vom să înțelegem potrivit să găsim mijloacele trebuințătoare și să ne impunem cuvenientele jertfe.

Învățăți, prin urmare, limba românească voi tot, căci și de voia bună, să deosebim, de nemă—sunteti cheamăți a două viață comună cu nouii numai și înțărăsimă săptămână de școală primară, care, prin binecunoscătoare, înființează cu felul patrundut un nouă țară României.

SATIRA SAPTAMANEI

PREA SFINTITUL!

Conform ordinului Sf. Episcopiei, de azi înainte să fie un moșie nu se mai permite oficialei Sf. Trinei a Cununiei, dacă...
apă și se discută.
Circulară adresată parohilor Dunării de Jos.

Ti-a abătut să te însori,
Ti s-a urât cu strengăritul.—
Nu te grăbi.. și 'ntreabă 'ntâi
Pe Prea Sfântul!...

Căci nu-i destul să ai găsit
Mireasa, „păine și... cuțitul”!
Mai va : ceva, — și o știe doar
El. Prea Sfântul!

El cere trenă, frică, mânuși, —
Nu să te 'nsori ca tot părțil ...
Vrea cor, — că-i place muzica
Lui Prea Sfântul!

De vreți, să vă 'nsurăți, băieți,
Nu vă lăsați deci pe misitul,
Care nu știe tot ce vrea
El. prea Sfântul!

Ci 'nterveniti pe lângă El, —
Căci se pricepe îngușitul
La nunți, grozav! ... Il cunoște doar
Pe Prea Sfântul!

Iar voi, mireșe, dacă vreți
Să nu scăpați din măini iubitul.
Cereți să vă... desligă El, —
Tot Prea Sfântul!

Saregiu

GALERIA NOASTRĂ

PRIN EL ÎNSUȘI

PETRE V. PAPADOPOL

Nu ne facem numai o deosebită plăcere, dar ne achităm și de o elementară datorie, ilustrând «Galeria noastră» astăzi cu portretul și vecinilor noștri colaborator Petre V. Papadopol, dirigentul școală de la Anghelochi, numit de către zile, în urma unui strâns concurs, controlor al băncilor populare din județ.

Născut la Tulcea în 1877, clasele primare și le-a făcut în orașul natal. A intrat apoi ca bursier la Școala Normală din Constanța, care desfășură o activitate sănătoasă pe totdeauna, și a terminat cursurile la Școala Normală Carol I din Câmpulung.

Luându-și diploma în 1899, fu numit înălțat provizor la Mamuț-Cauci, din județul Constanța. La 1901 fu transferat la școală din Pantelimonu de Sus, com. Seriu, unde prin străpunția sa s-a înființat banca populară „Inviera”, care are astăzi un capital de peste 35 mil. lei. Tot prin străpunția sa s-a cedat și o școală model, din oferindele locuitorilor. Făud bine săprecă de pești săi, fu transferat la școală din Anghelochi, unde timp de 40 ani a desfășurat o activitate sănătoasă pe totdeauna, desfășurându-se ca bun cooperător și sănătos în institutor pe loc.

La concursul de controlori, județul Constanța a băncilor populare din București în 1912 prezintăndu-se și d-sa, printre cei 72 candidați, reușește cu distincție.

La 1 Noembrie a.c., prin Instr. Decret Regal a fost numit controlor al băncilor populare și cooperativelor sătăci și a fost înălțat la funcție.

Modest ca toți oamenii harangi și bănci ce săpătă modești, amicul nostru care, prin calea său decesului marți și prin conferințele pînă la săptămînă, a distinții și a talent, vede astăzi o parte din visul său împlinit—principala său trebuință fiind să aducă multă mai mult, cu căi să-l dobandă prin propriele sale forțe.

Un lăudabil mai mult că subiectele curate și menționate din jara secesă, nu trebuie să se descurăjeneze!

CE-SAR.

RETEVEIE

O socoteală

Dacă, după înălțarea declarării d-ului Dobias, alegerile să se costă pe Ministerul de Interni 14.000 lei, cine năre de lucru să se aplice să facă socoteală?

Nu de altă, dar și că curiozitatea să se constată că se desfășură o concursă de la școală model, din oferindele locuitorilor. Făud bine săprecă de pești săi, fu transferat la școală din Anghelochi, unde timp de 40 ani a desfășurat o activitate sănătoasă pe totdeauna, desfășurându-se ca bun cooperător și sănătos în institutor pe loc.

La adăpostul săpătă, amicul nostru care, prin calea său decesului marți și prin conferințele pînă la săptămînă, a distinții și a talent, vede astăzi o parte din visul său împlinit—principala său trebuință fiind să aducă multă mai mult, cu căi să-l dobandă prin propriele sale forțe.

Un lăudabil mai mult că subiectele curate și menționate din jara secesă, nu trebuie să se descurăjeneze!

CE-SAR.

Le scapă chilipirul!

Aveații galășeni se agită. Prin înființarea unei Curți de apel la Constanță, le scapă chilipirul din mășă. — și lucru,

Prin „gura” decanului lor, mănușii cuvântului dela Galați, au adresat o telegramă d-lui Ministerul de Justiție, în care, după ce constată că „prin înființarea Cortii din Constanța li se ia în complet Dobrogea și Călărași și Galati, va fi foarte mult redusă”, avansată și următoarele afirmații:

„Orgajul nostru și suferi, clientela dobrogeneană fiind importantă (ored și eu)! N. R.E. Aceste sacrificii se împun nu concordă cu interesele populației din Călărași, care, pentru a nu fi năștăzită, ar urma să fie mai mult în contact cu un oraș ca Galați, de căi cu Constanța.”

Cirioșul mentalist și vechiu asesor! Orică de căte ori nu le vine la socoteală unor acușări domni din România, căci dumănește, deosebată — de profunzimea unor origini deosebite, cel puțin dubioase — că noi, ceșua din Dobrogea, sun și noi mai mult nici mai puțin, de căi extinții.

Suntem Româ

P. SAPIRA

Furnisatorul Curții Regale

CONSTANȚA. — 17, STRADA CAROL, 17

RECOMANDĂ MARELE SAU MAGASIN CU
CEASORNICARIE
BIJOUTERIE
SI OPTICA

ea cel mai bogat: sortat din toată Dobrogea

Vinde cel mai ettin

Se găsesc măruri de la 50 bani la 2.500 lei bucata
cadouri pentru logodne, nuntă și botezuri

LA ŠAPIRA se vând și bilete ale
Loteriei Regatului Român
Orice comandă se poate efectua și prin poștă
Prospecte gratis la cerere

MAGAZIN DE INCREDERE

„DOBROGEA”— SOCIETATE COOPERATIVA —
CAPITAL SOCIAL 100.000 Lei

— 64. STRADA CAROL, 64 —

Furnisare a Casinului Com. Constanța

COLONIALE, DELICATESE, —

ARTICOLE ORIENTALE

BĂUTURI STREINE —

și INDIGENE

— Serviciul la domiciliu gratuit —

— Expediții în țară și străinătate —

— Telefon — — Telefon —

CASINOUL DIN CONSTANTA— MARI ATRACTIUNI DE SENZATIE —
SER BARI DE ZI SI DE NOAPTEATEATRU de Comedi Româneșc sub direcția d-lui DAVILA
TEATRU DE COMEDI FRANCEZ

— Teatrul de Varietăți și Muzic-Hall —

ORCHESTRA de virtuoși din Montecarlo sub direcția d-lui REYNAUD

• CEI MAI CELEBRI ARTIȘTI DE PE SCENELE EUROPENE •

RESTAURANT SI TERASE DE CONSUMATIUNI

MARI SERBARI. FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracțiunile marilor casinourilor din lume

SOCIETATE ANONIMA
DE
CIMENT PORTLAND
SI
VAR HIDRAULIC
CERNAVODA (România)
— CAPITAL SOCIAL LEI 2.000.000 —

Producție anuală totală 100.000

Fabrici de CIMENT PORTLAND și Var Hidraulic

Ciment Portland provinând din cupoare rotative de resurse mai recentă construcționale, prezent și

special și comercial din fabrica Cernavoda, fiind ghidat, de ea mai superioră curățării

de autoritățile competente, au fost admise în toate lucrările administrației civile și militare; întrebunțându-se de către atât la lucrările de

mâine, cum și la Construcția Portului Constanța prezent și la toate

mărfurile servite hidraulice din acasă.

Export în: BULGARIA, RUSIA, TURCIA și SERBIA

Legături directe și extra-rapide cu porturile:

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații său adresa direct reprezentantul general

D-l NICOLAE FEHER & C-ie, Soc. în comandă, București, Smâr dan 17

sau direcția Societății Cernavoda

Constantinopol, Smirna și Alexandria